

N^o.

35.

NIEDZIELA

11. Lutego 1817.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości krajowe: s Peterzburga. Królestwo Polskie: Roskaz dzienny do woyska Polskiego. Postanowienie Namiestnika Królewskiego. — Wiadomości zagraniczne: Niemcy. Niderlandy. Francya. Anglia. — Rozmaite Wiadomości.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Peterzburg, 11. Lutego.

J. O. X. J. Galicyń Minister wyznań, przesłał przez ręce Ministra Finansów summe 15,000 do Towarzystwa dobroczynności ustanowionego w Kazanie. Summa takowa z dobrowolnych wyniknęła ofiar, i ma bydz podzieloną między mieszkańców miasta Kazanu którzy naywięcey ucierpieli przez pożar. Całość ofiar które są już przesłane do tego miasta od daty wiadomego strasznego pożaru, wynosi 365,000 rubli.

Oswiadczenie uczynione przez kommissyą umorzenia długów i ogłoszone w wielu publicznych papierach, naylepiey było przyjęte. Wiadomo, że w 1810 roku rząd Rossyiski zaciągnął dług na 20 milionów rubli, Kommissya umorzenia onego naznaczyła opłatę takowey summy na dzień 15. Lipca 1817.

Pomimo przykre i ciężkie okoliczności 1812 roku opłata procentów nietylko nayakuratniey była wniesioną w terminie, ale nadto w latach innych zawsze płaconą była wcześniy. Teraz Kommissya rzeczona ogłasza, iż dłużnicy mogą się prezentować od 15. b. Lutego, i według życzenia każdy opłatę kapitału i procentów otrzyma czyto w złocie

1817.

czy w srebrze tak, że do zamierzonego czasu dnia 15. Lipca dług rzeczony zupełnie zniesionym zostanie.

Pomimo zaufanie na któreby Rossya powinna była zasłużyć ze wszystkich względów, dłużnicy niespodziewali się, aby przed terminem opłacono im należność. Podobny obrót wystawia na jaw równie sprawiedliwość rządu, i czynność Administracyi finansów, iako tez niewyczerpane i niewyliczone posiłki tego obszernego Państwa.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

ROZKAZ DZIENNY DO WOYSKA POLSKIEGO.

*W Kwaterze Główney w Warszawie
dnia 21. Stycznia (2. Lutego) 1817.*

ZA NAYWYŻSZYM ROZKAZEM.

Przechodzą na Reformę.

W Piechocie. Przez omyłkę oddaleni ze służby Rozkazem Dziennym z dnia 28. Stycznia r. b. z pułku 5° liniowego, Kapitan Jeziorowski, Porucznik Ubysz, i Podporucznik Szumski, nieprzystając należec do tego pułku.

Otrzymują żądane Dymissye.

Dla odniesionych ran.

W Gwardyi. Z batalionu Grenadyerów, Ka

pitan Jan Łempicki, w stopniu Podpułkownika, z pozwoleniem noszenia munduru.

Dla odniesionych ran i długo-letniej służby.

IV Piechocie. Z pułku 5° liniowego, Sierżanci Starsi Marcin Maychrowski i Bartłomię Sulikowski, oba w stopniu Podporuczników.

Dla interesów familijnych.

IV Jęzdzie. Z pułku 1° Strzelców konnych, Porucznik Antoni Siesicki, i Podporucznik Franciszek Zatorski.

Dla słabości zdrowia.

Z pułku 4° Ułanów, Podporucznik Felix Białkowski.

NACZELNY WÓDZ

(Podpisano) K O N S T A N T Y

W. X. R.

Zgodno z Oryginałem:

Generał, Szef Sztabu Głównego
T O L I N S K I.

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

CESARZA WSZECH ROSSYT, KRÓLA POLSKIEGO

etc. etc. etc.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, postanowiliśmy i stanowimy.

Art. 1. Dotychczasowe Towarzystwo Ogniowe Miast, stosownie do postanowienia Naszego d. 9 Lipca r. z. z dniem ostatnim Grudnia 1816 r. jest rozwiązane.

Art. 2. Nowe Towarzystwo Ogniowe Miast, od d. 1 Stycznia r. b. składać się ma z wszystkich Miast i zabudowań, które do przeszłego Towarzystwa należały. Z tego powodu, katastra teraźniejsze, podług klass zabudowań, pod dniem 9 Lipca postanowionych, mają być rozłożone, i od dnia 1 Stycznia r. b. składki stosowne wybite.

Art. 3. Miasta i zabudowania, które dotąd nie należały do Towarzystwa Ogniowego Miast, do nowego Towarzystwa zaciągnięte będą, w miarę, jak taksy i katastra ich zostaną sporządzone i zatwierdzone.

Art. 4. Dotychczasowe Towarzystwo ogniowe wsiów, także z dniem ostatnim Grudnia r. z. jest rozwiązane, natomiast zaś od dnia 1 Stycznia r. b. nowe Towarzystwo ma być zaprowadzone.

Art. 5. Każdy właściciel dóbr dziedzicznych w dotychczasowem Towarzystwie ubezpieczonych,

nie chcąc należeć do nowego Towarzystwa winien podać Direkcyi Jeneralney oświadczenie w tej mierze, najdalej z dniem ostatnim Lutego r. b., wtedy z Towarzystwa nowego od dnia 1 Stycznia r. b. wymazany zostanie. Jeżeli zaś deklaracya jego po dniu ostatnim Lutego r. b. nadejdzie, wymazanie dopiero z końcem roku bieżącego nastąpi.

Art. 6. Wszystkie inne dobra, prócz dziedzicznych, w §. 15. postanowienia z dnia 9 Lipca r. z. wyrażone, które dotąd do Towarzystwa Ogniowego wsiów należały, składać będą od dnia 1 Stycznia r. b. nowe Towarzystwo wsiów.

Te zaś, które dotąd do Towarzystwa Ogniowego nie należały, w miarę nadejścia i zatwierdzenia katastrów, do nowego Towarzystwa zaciągnięte będą.

Uskutecznienie postanowienia tego, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyney d. 7 Stycznia 1817.

(Podpisano) Zajączek.

Min. Sp. Wew. i Pol.

Rad. Sek. St. Jen. Br.

(Podp.) T. Mostowski.

(Podp.) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu Jen. Br.

(Podp.) Kossecki.

Za zgodność: Aug. Karcki.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE NAYNOWSZE.

N I E M C Y.

Z Wiednia, 30. Stycznia.

Cesarz Jegomość raczył zaszczyścić Wielkim krzyżem Węgierskiego orderu S. Stefana Emeryka d'Elz Rzeczywistego Szambelana, i tajnego Radcę, iadącego do Brezylji w znaczeniu Posła nadzwyczajnego. J. C. M. dnia 28. b. m. ucałować go raczył w obecności wielu Kawalerów i Komandorów Wielkiego krzyża tego orderu.

J. C. M. Ozdobić raczył kluczami Szambelanów Hrabów della Somaglia i Aloys, de Taufkirchen, i Baronów Karola de Löhr, i Filipa Risenfelds.

N I D E R L A N D Y.

Z Bruxelli, 31. Stycznia.

Ciekawa dosyć wytoczyła się sprawa przed sąd w Anvers. Król Jegomość Niderlandski w celu zapomożenia mieszkańców w Waterloo, Longpings, Baisy, i. t. d. po stratach poniesionych

przez Woynę, zakupił 400 sztuk bydła rogatego płacąc każdą po 200 złotych, i przeznaczył aby takowe bydło rozdane było rolnikom tych prowincyi.

Ludzie przystawieni od rządu do strzeżenia rzeczonych bydła, zatarli znaki, i kupili tyleż sztuk wychudłego płacąc sztukę po 40 złotych, naznaczyli one podobnemi znakami pierwszym, i rozdali rolnikom, przedawszy w przód zakupione przez Króla. 28. b. m. obrońca mówił za oskarżonemi; ale posiedzenie naktórym ma bydz ogłoszony wyrok odłożone do dnia 29.

Lord Clancarty Poseł nadzwyczajny i Pełnomocny Minister Angielski przy naszym dworze dnia 28. b. m. rano miał pozwolone sobie prywatne posłuchanie, na którym prezentował J. K. M. listy wynoszące go na te znaczenie. Lord iechał na posłuchanie rzeczzone w karecie Dworu, przeprowadzany oddziałem kirasierów.

F R A N C Y A.

S Paryża, 30. Stycznia.

27. b. m. było wielkie zebranie na Dworze, oraz popis woyska.

Monitor ogłasza dzisiaj Artykuł przeciwko pismu Kazimierza Perrier, pod tytułem: *Uwagi nad projektem pożyczek*. *Monitor* utrzymuje, że rzecz o której mówi P. Perrier, zupełnie mu jest nieznaomą, a nawet i ci niewiele o niej wiedzą, którzyby więcej cokolwiek w teymierze poiać mogli nad Autora Uwag.

Minister spraw wewnętrznych udał się dnia wczorayszego na posiedzenie odbywające się w Izbie Parów. Odpowiedział na zarzuty przeciwko przyjęciu prawa o wyborach. Izba żądała, aby odpowiedź jego była wydrukowaną, czemu Minister niemógł zadość uczynić, mówił albowiem nieprzygotowany.

Rostrząsanie projektu co do prawa o dziennikach było znowu rozpoczęte wczora w obecności Xiecia de Richellieu, Ministra Policji, i PP. Becquey i Delamalle, Kommissarzów Królewskich, P. Becquey mówił za projektem prawa, Baron de Brigode, Maccarthy i Willèle, przeciwko projektowi. Oto część mniemania P. Maccarthy.

«Bonaparte scieśnił był wolność druku, a to bardzo sprawiedliwie; to co ganię w Ministrach Ludwika XVIII, chwałę w Radcach Napo'eona. Zasady tronu przywłaszczonego niemogą bydz inne, iak niesłuszność, fałsz, i despotyzm. Przeciwnie, na sprawiedliwości, prawdzie, i otwartości

wspiera się tron należytego Króla. Ciemiężyciel buduje na piasku, a Król prawy na twardey wszystko opiera opoce.»

Dnia 28. b. m. Król Jegomość po wysłuchaniu Nabożeństwa przyjmował ciało Dyplomatyczne na danym onemu posłuchaniu. Xiaże Wellington był także z liczby prezentujących się dnia tego J. K. M.

J. K. M. wyliczyć kazał 20,000 franków w celu zapomożenia klasy rzemieślniczej w departamencie *de la Sarthe*.

P. de la Tour du Pin Minister pełnomocny K. J. przy Dworze Bawarskim, przybył do Paryża.

J. K. M. dnia 29. b. m. po wysłuchaniu Mszy przezydował w Radzie Ministrów, która trwała aż do godziny 5. Po tém Król Jegomość pracował w gabinecie swoim s Xieciem Feltre, a nieco później przyjął Ministra Policji.

Tegoż dnia Xiaże Wellington dał bal okazały na którym naysznakomitsze oboiey płci znajdowały się osoby.

Mówią że wkrótce ma bydz daną piękna uczta w wielkiej sali *Menus*; przyniesie ma bydz graną nowa sztuka i balet, a wszystko się zakończy balem. Dochód stey uczty przeznaczony jest na wsparcie niektórych towarzystw dobroczynności.

Od niejakiego czasu dniem i nocą biją w naszych mennicach sztuki złote i sztuki pięcio-frankowe. Handlowe domy dostarczyły Krósców w kawałach na znaczne summy.

Król Jegomość kazał wyliczyć summę 150,000 franków na wsparcie biednych w departamencie niższej Sekwany.

Izba Deputowanych na posiedzeniu dnia 29, po wysłuchaniu niektórych mówców, oraz Ministra Policji względem projektu ściągającego się do dzienników, zamknęła posiedzenie, a Instygator zrobił onego wyciąg. Chcąc sądzić o rzeczonym posiedzeniu dość jest przeczytać wstęp do wyciągu przez P. Ravez.

«Instygator waszey Kommissji będzie miał do dopełnienia bardzo przykrą powinność, gdyby wam ukazując wyciąg sprzeczek, które się dopiero skończyły, starał się śledzić mówców w ich rezonowaniach i obłąkaniach które przewodniczyły pierwszym, gdyby musiał wyprowadzać znowu na scenę wszystkie ich teoryie, przytaczać wszystkie oskarżenia, i odpowiadać na te wszystkie przykre wyrazy, które tak głęboko dotknęły iżbę.»

«Mybysmy nieprzypominali także o olieczności, które nas tak bolesnie zmartwiły, gdyby one nie-

„Żużyły nam za nowy dowód potrzeby przyjęcia prawa.”

„Cóż w rzeczy samej możemy obiecywać dla nas s tey wolności dla dziennikarzy, o którą się domagaia, ktorzy niemając zadnego publicznego charakteru, ieszczeby się bardziey powodowali osobistym interessem, i bładzili przez zbyteczną miłość własną; gdyby ludzie poważni i wysokie piastujący dostojenstwa podobne ich nieukontentowania brali zaprzykład szlachetney gorliwości. Bóymy się zarazy przykłądu, iaki daliśmy Francyi, i staramy się kiedy można, aby to nie znalazło smielszych nasladówców.”

Izba wzięła się za tém do wotowania, i projekt został przyjętym większością głosów 128 przeciwko 89.

ANGLIA.

Z Londynu, 1. Lutego.

Dnia wczorayszego ogłoszono tu następuiaćą proklamacyią:

„Jerzy, Xiążę-Regent — 28. b. m. zgromadzili się buntowniczym sposobem, i zaięli miejsce po różnych czesciach Miasta Westminster niektórzy złemysłacy, i do tego stopnia odważyli się posunąć zuchwałość swoię, iż podeptawszy najswiętsze prawa, zerwawszy wszelkie stosunki iakie wiążą poddanych do posłuszeństwa dla panuiących, za nie mając ogólną spokojność narodu, i porządek towarzyski, targnęli się przeciwko własney Naszey Osobie. A przeto w Imieniu i z Woli Jego Królewskiej Mości, oraz według zdania tajney rady Państwa, i prezentowanych Nam adressów od obu dwóch Parlamentów: zalecamy wszystkim wiernym poddanym naszym, aby użyli wszelkich środków do odkrycia winowayców, i współników takowey zbrodni, w celu oddania ich w ręce sprawiedliwości. Każdemu ktoby w tey mierze co odkrył, przyrzekamy wyłączaiać tylko samych winowayców, nadgrody tysiąc funtów szterlingów. Każdy z otkrywaiących powinien donieść policyi, aby ta natychmiast schwytac mogła winowaycę lub współnika. Nagrody rzeczzone opłacane będą przez Lordów Kommissarzy dochodów Państwa, iak tylko przyprowadzony buntownik przekonany będzie o przestępstwie. Nadto Obiecuemy każdemu niebespośrednie należacemu do buntu, i zamachu na Osobę Naszą przebaczenie, ktoby odkrył środki za pomocą których rzeczywieści buntownicy mogliby bydz schwytani.

Niech Bog zachowa Króla!”

W Skutek takowey proklamacyi nie ieszcze nieodkryto nowego, a tegoż samego dnia kiedy wiadomy bunt miał mieysce, schwytany iakosmy wspomnieli nieiakis Skott dostarczaiący koni, był obwiniany o wyrzekane przeciw Xięcia Regenta obelgi, oraz o okładanie razami żołnierza gwardyi, i ciskanie na przeiezdzaiaćą karetę Xięcia Regenta kamieni, znajduie się w więzieniu dopokąd nie zbiorą dostatecznych swiadectw, do skazania onego na zasłużoną przez takie przestępstwo karę, albo na uwolnienie od niey. Inne osoby schwytane tegoż dnia iako to: Krawiec Sten, nieiakis Ohl Wallis, za niedostatkami swiadectw uwolnieni zostali.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Gospodarz iednego szynku w Londynie przyszedł nie dawno do Lorda Mera, i doniósł mu, że się u niego zebrało więcey sta Krawieckiego rzemiosła ludzi, w celu narodenia się o podanie próżb do Parlamentu, i innych tyczących się swobody narodu przedmiotów, a przeto czy takowi ludzie w domu iego mogą się zatrudniać podobnemi rostrząsaniami. I owszem odpowiedział Lord niech krawcy mówia i naradzaią się o czém chcą, życzyłbym im tylko, aby użyli raczey swych igieł do naprawiania sukien, a komu innemu zostawili trud rostrząsań o potrzebach Państwa.

Z Rzymu wysłany został Poseł Papieski do Wiednia s powinszowaniem Cesarzowi nowych związków Matźenstwa. Goniec z Wiednia przyniósł do Rzymu własną-ręczny list Cesarza do Oycy Świętego.

Marszałek Davoust zamówił u malarza Vernet Obraz wystawiający Xięcia Józefa Poniatowskiego w chwili, gdy kończy życie chwalebne, pogrąziać się na koniu w rzece Elsterze.

Na posiedzeniach Seymu Frankfortskiego dotąd niezasło nic ważnego.

Marszałek Francuski Bernovil niebezpiecznie chory.

Hrabia Liverpool ma popierać sprawę Katolików w Irlandyi i spodziewa się pomyślnego skutku.

Ośm ty sięcy samego wyboru woyska stoi w Marylandzie; ma się udać pod dowodstwem Jenerała Odonnel do Ameryki przeciwko rokoszanom w Buenos-Ayres.

Jenerał Francuski Brayer przybywszy do Baltimore, wezwany od powstańców w Buenos-Ayres pod korzystnymi dla niego warunkami udał się tamże.